

WORKING WITH DISADVANTAGED FEMALE COMMUNITIES THROUGH DESIGN TOOLS

Doctoral dissertation
Budapest, August 2023

Janka Csernák

Supervisor: Dániel Barcza DLA
habil. associate professor
Moholy-Nagy University of
Art and Design (HU)

Moholy-Nagy University of Art and Design
Doctoral School, Applied Arts DLA

Tézisek

1. *A mélyszegénységben élő nők mélyebb szinten tapasztalják a nemek közötti egyenlőtlenséget, mint más csoportok Magyarországon. A vonatkozó szakirodalom ezt “a szegénység feminizációja” kifejezéssel írja le, és a jelenség kifejezetten a hátrányos helyzetű nőket mint csoportot érinti.*
2. *A hátrányos helyzetű nők esetében az életkilátások önismerettel és kapacitásfejlesztéssel javíthatók. Az ágencia fejlesztése és a képessé tétel olyan értékes eszközök, amelyek lehetővé segítik ezt a folyamatot.*
3. *Magyarországon a szegénységben élő és szegregált fiatalok jelenlegi oktatási környezete nem rendelkezik megfelelő eszközökkel ahhoz, hogy a tanulókat megerősítse és pozitív példaképekkel lássa el. A kreatív kompetenciák fejlesztése képes megerősíteni a nehéz helyzetben lévő fiatalok identitását és pszichéjét.*
4. *A hátrányos helyzetű lányok pszichológiai fejlődésének két kulcsfontosságú összetevője az ágencia és a képessé tétel erősítése, amelyet tovább támogathatunk a szabad döntéshozatal gyakorlásával.*
5. *A hátrányos helyzetű, fiatal női csoportok megszólításakor a szociális design megközelítéseknek a résztvevők ágenciájára és képessé tételére kell összpontosítaniuk. Ennek érdekében fontos, hogy a nehéz élettapasztalatokkal rendelkező résztvevők számára egyaránt biztonságos határokat teremtsünk, valamint elegendő teret biztosítsunk az önkifejezésre és a megfelelő önreflexióra.*
6. *Városi kontextusban a maker közösségek (melyek fő célja, hogy infrastruktúrát biztosítsanak tagjaik számára az önálló kreatív tevékenységhez) támogató környezetet nyújthatnak a hátrányos helyzetű lányok számára, ágenciájuk és önállóságuk fejlesztése érdekében. A maker mozgalom kitágítása hátrányos helyzetű csoportok irányába jelentősen javíthatja a célcsoport kilátásait a kreatív eszközök használata révén.*
7. *A szociális design szerepe a közösségek fejlesztésében nem elsősorban a felelősségvállalás, hanem a részonzívítás. Ebből kiindulva fontos, hogy a fiatal, hátrányos helyzetű női csoportokat részvételi tervezési módszerekben gyökerező megközelítéssel szólítsuk meg. Ez a megközelítés érzékeny, figyelmes, és megköveteli a résztvevőktől az összpontosítást, a léptékhelyes döntéshozatalt, és arra invitálja őket, hogy a fizikai térben is alkalmazzák az így megszerzett készségeket.*